

№3 зертханалық жұмыс

Электрлік цехтың кезекші мен жөндеу персоналдарының еңбекақысын жоспарлау

Жұмыстың мақсаты: пайдалану және жөндеу персоналының орташа еңбекақысы мен еңбекақы қорын табу, алынған нәтижелерді талдау.

1 Тапсырма

Жұмысшылардың еңбекақы қорларын анықтау.

Бір жұмысшының орта сағаттық, орта апталық, орта жылдық еңбекақысын анықтау.

2 Зертханалық жұмыстың орындалу әдістемесі

3 Алынған нәтижелерді талдау

Еңбекақыны жоспарлаудың мәні оның қорларын жұмысшылар категорияларына және орта мәні бойынша анықтау болып табылады.

Еңбекақы қорларының түрлері келесідей болып бөлінеді: тарифтік, сағаттық, күндізгі және жылдық (айлық). Бұл қорлар сондай-ақ, сол белгіленген бір мерзімдерге құрастырылады (ай, квартал, жыл).

Бірақ әр қор құрамына еңбекақының әртүрлі элементтері кіреді. Сондықтан олар өзара тең емес.

Еңбекақының негізін сағаттық қорға кіретін төлемдер құрайды, ал басқа төлемдер мен компенсациялар қосымша еңбекақыны құрайды.

1.1 Жұмысшылардың еңбекақы қорларын анықтау

Тарифтік қорларды есептеудің негізі ретінде жасанды төлеммен істейтіндер үшін нормаланған жұмыс уақытының тек қажетті бөлігі (жұмыстың еңбек сыйымдылығы) мен олардың сағаттық тарифтік жүктемелері алынады, ал уақыттық төлеммен істейтіндер үшін бір жұмысшының нақты уақыты, олардың нақты саны және сағаттық тарифтік жүктемелері алынады

$$\Phi_{\text{жа}}^{\text{T}} = C_{\text{орт}}^{\text{ж}} T_{\text{ж}}, \text{ теңге,} \quad (1)$$

мұндағы $\Phi_{\text{жа}}^{\text{T}}$ - жасанды төлеммен істейтіндердің (жөндеу персоналдарының) бір жылдағы еңбекақыларының тарифтік қоры;

$C_{\text{орт}}^{\text{ж}}$ – жасанды төлеммен істейтіндердің сағаттық тарифтік жүктемесі (электрлік цех үшін орташа есеппен - 4-разряд тарифтік жүктемесі 300 теңге/сағ);

$T_{\text{ж}}$ – жоспарланған жұмыстың еңбек сыйымдылығы (№1 жұмыстан алынады).

$$\Phi_{\text{y}}^{\text{T}} = C_{\text{орт}}^{\text{y}} T_{\text{n}} R_{\text{n}}^{\text{э}}, \text{ теңге,} \quad (2)$$

мұндағы Φ_y^T - уақыттық төлеммен істейтіндердің (пайдалану персоналдардың) бір жылдағы еңбекақыларының тарифтік қоры;

$C_{орт}^y$ – уақыттық төлеммен істейтіндердің сағаттық тарифтік жүктемесі (электрлік цех үшін орташа есеппен 250 теңге/сағ деп алуға болады);

T_n, R_n^3 – сәйкесінше бір жұмысшының нақты уақыты және сол пайдалану қызметкерлерінің нақты саны (№2 жұмыстан алынады).

<i>Ср сд, тенге/ч</i>	<i>Фсдт, тенге</i>	<i>Ср пов, тенге/ч</i>	<i>Фповт, тенге</i>
300	5 488 845,55	250	7 212 950,85

1.2 Бір жұмысшының орта сағаттық, орта апталық, орта жылдық еңбекақысын анықтау

Бір жұмысшының орта еңбекақысын табу үшін (орта сағаттық, орта күндік, орта жылдық) олардың тізімдік құрамын №2 зертханалық жұмыстың есептеу нәтижелерінен алынады.

Электрлік цех жұмысшыларының еңбекақысының қоры мен оның орта мәнін анықтау әдістемесі 1-кестеде келтірілген.

1 Кесте - Электрлік цех жұмысшыларының еңбекақы қоры мен оның орташа мәнін есептеу

<i>Элементы фондов заработной платы</i>	<i>Заработная плата</i>	
	<i>экспл.рабочих</i>	<i>рем. рабочих</i>
1.Тарифный фонд з/п за год, Фт	7 212 970,88	5 488 835,55
2.Доплата до тарифного фонда:		
а) премиальные (0.16Фт)	1 154 075,34	878 213,69
б) за работу в праздничные дни	7 212,97	5 488,84
в) за работу в ночное время	288 518,84	219 553,42
3. Часовой фонд заработной платы, Фчас	4 246,46	3 231,42
4. Среднечасовая з/п одного рабочего	523,38	438,10
5.Доплата за льготные часы подросткам и матерям	21,23	16,16
6. Дневной фонд з/п,Фдн	39 286,77	30 222,53
7. Среднедневная з/п одного рабочего	4 842,10	4 097,43
8.Доплата до месячного фонда:		
а)оплата отпусков	3 064,37	2 357,36
б)за выполнение гос. обязанностей	196,43	151,11
в) командировки	392,87	302,23
г)выслуга лет	196,43	199,19
9. Месячный фонд з/п, Фмес	1 055 537,36	821 256,54
10.Среднемесячная з/п одного рабочего	130 095,18	111 342,02

1 Зертханалық жұмыстың орындалу әдістемесі

Зертханалық жұмыстың орындалу тәртібі келесідей

1.1 Қолмен есептеулерді компьютерде тексеру. Ол үшін келесі мәндер енгізіледі: жасанды және уақыттық төлеммен істейтіндердің орташа сағаттық жүктемесі; жоспарланған жұмыстардың еңбек сыйымдылығы (№1 зертханалық жұмыстың есептеу нәтижелері бойынша қабылданады); бір жұмысшының нақты уақыты және пайдалану персоналының нақты саны (№2 зертханалық жұмыстың есептеу нәтижелері бойынша қабылданады). Жасанды төлеммен істейтіндердің, уақыттық төлеммен істейтіндердің еңбекақыларының тарифтік қорын және бір жұмысшының еңбекақысын есептеу (1.1-1.2 баптардағы) алгоритмге сәйкес жүзеге асырылады (1-кестені қараңыз).

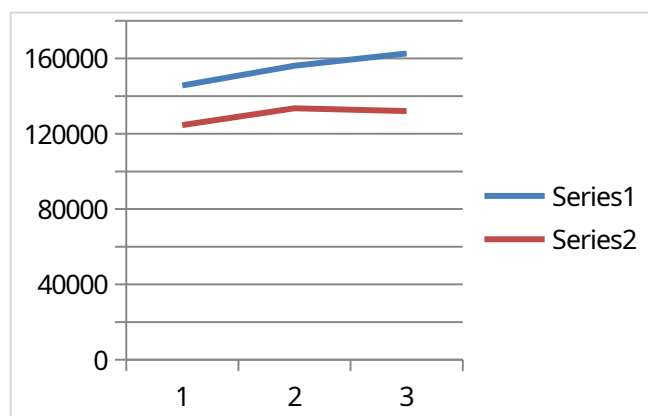
1.2 Есептеулердің нәтижелерін талдау үшін алынған есептеулер келесі түрде өзгеруі керек:

а) сағаттық тарифтік жүктеме 12%; 20%; 25% үлкейді;

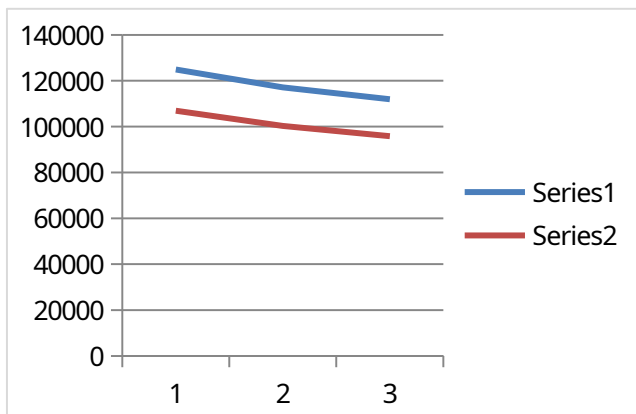
б) сағаттық тарифтік жүктеме 4%; 10%; 14% кішірейді;

в) демалыстың уақытының 7%; 10%; 15%; үлкеюі нәтижесінде бір жұмысшының нақты уақыты қысқарды.

Ұлғаю	Пайдалану ж.	Жөндеу ж.	Орта айлық	
12	4755,52	3619,1904	145690,82	124631,87
20	5095,752	3877,2	156114,22	133474,44
25	5308,075	4039,275	162618,98	132029,11

Азаю	Пайдалану ж.	Жөндеу ж.	Орта айлык	
4	4076,16	3102,1632	124877,84	106912,19
10	3821,4	2908,278	117072,98	100267,31
14	3 651,96	2 779,02	111 881,99	95837,35

Ұлғаю				
7		3 278,88	2 522,38	130 676,83
10		3 370,81	2 593,10	130 926,09
15		3 524,03	2 710,96	131 341,55

